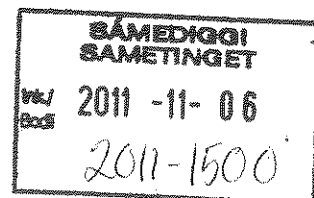


M406



Motion angående avlysta renmärken.

Vid införandet av 1971 rennäringslag skedde stora förändringar inom renskötelsen. Många samer ställdes utanför renskötelsen och avlysning av renmärken ställde dem utanför sina hävdvunna ursprungs rättigheter. Den rationalisering som skedde gjorde att många lämnade renskötelsen och framtogs sina renmärken på bedräglig grund i samband med ikraftträdandet av 1971 rennäringslag.

Medelst myndighetsövergrepp genom länsstyrelsen, har samer framtagit sin samiska rätt och renmärken med hänvisning till samma procedur. Särskilt påtagligt har myndigheternas övergrepp varit i Västerbotten. Där länsstyrelsens tjänstemän på olaglig grund såg till att renskötande samer ej kunde registrera sig i samebyn, trots att de tillhörde de släkten som verkat inom lappbyn/samebyn så länge den existerat. De som framtogs sin renskötselrätt miste också sina renmärken. I många fall efter lång tid.

I ett fall där avlysning skedde 1998, nekades en ung man trots mångårig erfarenhet av renskötsel att erhålla sin mormors renmärke genom en dom 2000, efter länsstyrelsens yttrande. Och förlorade därigenom sin möjlighet att utöva sin samiska rätt.

Detta är inget isolerat fall. Utöver detta exempel finns det flera samer som kämpar för att återfå sina hävdvunna renmärken. Deras rättsläge att återfå sin hävdvunna samiska rätt är osäker i dagens läge.

Än på vilket sätt som ägare av renmärke har blivit av med sitt renmärke så är det en rättsförlust. Varje rättsförlust leder i sin förlängning till identitetsförlust. Vilket är en förlust för hela det samiska folket.

Under senare år har barn och ungdomar som sökt om renmärke, visserligen har några erhållit sin rättmätiga rätt till renmärke genom dom i förvaltningsdomstolen och beslut i sametingets styrelse.

Detta dock efter mångårig kamp genom ett flertal instanser.

Det är kränkande att samer skall behöva kämpa i långbänk och under processen utsättas för ständigt ifrågasättande gällande sin hävdvunna rätt.

Många som framtags sina renmärken finns inte längre i livet. När det finns efterlevande skall de få tillbaka släktingens renmärke. Renmärken har i alla tider följt släkten och de som har sina rötter i renskötelsen skall inte kunna framtas den.

Som sameting måste vi verka för ett jämlikt regelverk för alla samer. De som har sina rötter i renskötelsen måste få självklar rätt till sin hävdvunna rätt till renmärke.

Därmed yrkar jag om att sametinget uttalar som sin mening uttalar. .

Att alla tvångsavlysta renmärken efter införandet av 1971 rennäringslag skall kunna registreras på rättmätig och ursprunglig ägare eller dennes arvingar.

Att ansökan om renmärke inte kan hindras genom yttrande eller överklagande av tredje part.

Norsjö den 4 november 2011.

Erik-Oscar Oscarsson

Landspartiet Svenska Samer.